

Dla $p = 1$ lewa strona (12) jest równa -1 i nierówność nie jest spełniona dla żadnego x . Gdy $p < 1$ tzn. współczynnik przy x^2 jest ujemny, nierówność (12) nie może być spełniona dla wszystkich x (gdyż „ramiona paraboli są skierowane w dół”). Natomiast dla $p > 1$, nierówność (12) będzie spełniona dla wszystkich liczb rzeczywistych wtedy i tylko wtedy, gdy $\Delta_1 = 4(p-1)^2 - 8(p-1)(2p^2-3) \leq 0$. Po podzieleniu obu stron przez wyrażenie dodatnie $4(p-1)$ otrzymujemy $-4p^2 + p + 5 \leq 0$, skąd od razu mamy $p \leq -1$ lub $p \geq \frac{5}{4}$. Ponieważ $\frac{5}{4} < \frac{\sqrt{7}}{2}$ i założyliśmy, że $p > 1$, więc łącząc wszystkie otrzymane warunki dostajemy ostatecznie $p \in \left[\frac{5}{4}, \frac{\sqrt{7}}{2}\right)$.

Odp. Nierówność jest spełniona dla każdej liczby rzeczywistej, gdy $p \in \left[\frac{5}{4}, \frac{\sqrt{7}}{2}\right)$.

Rozwiązanie zadania 29.8

Z postaci ciągu odczytujemy wyraz początkowy $a_0 = x + 1$ oraz iloraz $q = -x^2$. Jeśli $x = -1$, to wszystkie wyrazy ciągu są zerami i suma $S(-1) = 0$. Gdy $x \neq -1$, wówczas warunkiem istnienia sumy nieskończonego ciągu geometrycznego jest $|q| < 1$, czyli $|-x^2| = x^2 < 1$, skąd od razu otrzymujemy $x \in (-1, 1)$. Ostatecznie dziedziną sumy $S(x)$ jest $D = [-1, 1)$.

Korzystając ze wzoru na sumę nieskończonego ciągu geometrycznego, dostajemy $S(x) = \frac{x+1}{1-(-x^2)} = \frac{x+1}{x^2+1}$, $x \in (-1, 1)$. Wzór ten pozostaje prawdziwy także dla $x = -1$. Dlatego można napisać

$$S(x) = \frac{x+1}{x^2+1}, \quad x \in D = [-1, 1). \quad (13)$$

Dalsze postępowanie sprowadza się do wyznaczenia wartości najmniejszej i największej funkcji wymiernej $S(x)$, danej wzorem (13). Zauważmy, że mianownik jest dodatni, a licznik nieujemny, zatem $S(x) \geq 0$ dla wszystkich x . Stąd wynika, że najmniejszą wartością tej funkcji jest 0 i jest ona osiągana dla $x = -1$.

Dla znalezienia wartości największej wykorzystamy pochodną funkcji $S(x)$.

$$S'(x) = \frac{1 \cdot (x^2 + 1) - 2x(x + 1)}{(x^2 + 1)^2} = \frac{-x^2 - 2x + 1}{(x^2 + 1)^2}.$$